

Instanța de fond: E. Palanciuc
Instanța de apel: N. Budăi, I. Muruianu, V. Efros

DECIZIE

28 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței,
Judecători

Svetlana Filincova,
Dumitru Visternicean, Nicolae Craiu

Examinând recursul declarat de către Mițul Alexandru,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Mițul Alexandru
către Agenția "Apele Moldovei" și Ministerul Mediului, cu privire la recunoașterea
faptelor de încălcare a drepturilor de raționalizare, obligarea înregistrării cererii de
raționalizare, obligarea calculării remunerării în sumă nu mai mică de 15% din
suma efectului total,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 09 noiembrie 2017, prin care
s-a respins cererea lui Mițul Alexandru de repunere în termenul de declarare a
apelului și a fost restituit apelul declarat de către Mițul Alexandru împotriva
hotărârii Judecătoriei Centru, mun.Chișinău din 11 august 2016,

c o n s t a t ă :

La data de 25 noiembrie 2015, Mițul Alexandru a înaintat cerere de chemare
în judecată către Agenția "Apele Moldovei" și Ministerul Mediului, cu privire la
recunoașterea faptelor de încălcare a drepturilor de raționalizare, obligarea
înregistrării cererii de raționalizare, obligarea calculării remunerării în sumă nu mai
mică de 15% din suma efectului total.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun.Chișinău din 11 august 2016,
acțiunea a fost respinsă.

La data de 16 august 2016, Mițul Alexandru a declarat apel împotriva
hotărârii Judecătoriei Centru, mun.Chișinău din 11 august 2016.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 04 noiembrie 2016, nu s-a dat
curs cererii de apel declarate, acordând lui Mițul Alexandru termen până la data
de 07 decembrie 2016, pentru prezentarea cererii de apel motivate.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2016, repetat nu s-a
dat curs cererii de apel declarate, acordând lui Mițul Alexandru termen
suplimentar până la data de 01 februarie 2017, pentru prezentarea cererii de apel
motivate.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 01 februarie 2017, s-a restituit
cererea de apel depusă de Mițul Alexandru.

La data de 27 februarie 2017 (prin intermediul oficiului poștal), Mițul
Alexandru a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 01

februarie 2017.

La data de 13 martie 2017 (prin intermediul oficiului poștal), Mițul Alexandru a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2016.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 21 iunie 2017, s-a respins recursul declarat de Mițul Alexandru împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 01 februarie 2017.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 09 august 2017, s-a restituit recursul declarat de Mițul Alexandru împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2016.

La data de 30 august 2017 (prin intermediul oficiului poștal), Mițul Alexandru a depus în repetat cerere de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Centru, mun.Chișinău din 11 august 2016, prin care totodată a solicitat repunerea în termen.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 09 noiembrie 2017, s-a respins cererea lui Mițul Alexandru de repunere în termenul de declarare a apelului și a fost restituit apelul declarat de către Mițul Alexandru împotriva hotărârii Judecătoriei Centru, mun.Chișinău din 11 august 2016.

La data de 21 decembrie 2017 (prin intermediul oficiului poștal), Mițul Alexandru a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 09 noiembrie 2017, solicitând casarea acesteia și remiterea cauzei în instanța de apel pentru judecarea apelului.

Potrivit prevederilor art. 425 al Codului de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Astfel, raportând normele legale citate supra la circumstanțele cauzei, Colegiul atestă că încheierea recurată din 09 noiembrie 2017 a fost expediată părților abia la data de 01 decembrie 2017, iar la materialele cauzei nu sunt probe ce ar confirma cu certitudine data recepționării acesteia, ca urma recursul declarat la 26 decembrie 2017 se consideră depus în termenul legal enunțat supra.

Studiind materialele dosarului în raport cu cele invocate în recurs și prevederile legale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Mițul Alexandru, urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) al Codului de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) al Codului de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că, norma citată prevede expres momentul începerii curgerii termenului de declarare a apelului – data pronunțării dispozitivului hotărârii.

În conformitate cu art. 116 alin. alin. (1), (3) și (4) al Codului de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în

termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

După cum denotă actele dosarului, dispozitivul Judecătoriei Centru, mun. Chișinău prin care a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Mițul Alexandru către Agenția ”Apele Moldovei” și Ministerul Mediului, cu privire la recunoașterea faptelor de încălcare a drepturilor de raționalizare, obligarea înregistrării cererii de raționalizare, obligarea calculării remunerării în sumă nu mai mică de 15% din suma efectului total, a fost pronunțat la data de 11 august 2016.

La fel, este cert și faptul că, reclamantul-recurent a fost prezent la ședințele de judecată în prima instanță, însă fiind citat legal, solicitând examinarea cauzei în lipsa lui și fiind reprezentat de către un avocat desemnat, a lipsit la ședința de judecată la care a fost pronunțată hotărârea la caz.

Colegiul reiterează că, Mițul Alexandru a depus cerere de apel la data de 16 august 2017, concomitent solicitând și eliberarea hotărârii integrale pe cauză.

De notat că, hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 11 august 2016, Mițul Alexandru a recepționat-o personal contra semnătură la data de 18 august 2016, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f.d. 133)

Cu toate acestea, Mițul Alexandru, deși cunoștea despre necesitatea impusă de lege de a prezenta cererea de apel motivată, a contestat cu recurs atât încheierea instanței de apel prin care nu s-a dat curs apelului, cât și încheierea prin care s-a restituit apelul, iar numai după rămânerea irevocabilă a acestora a depus cerere de apel motivată.

Colegiul apreciază că, interpretarea instanței de apel cu privire la faptul că depunerea cererii de apel motivate în circumstanțele expuse supra reprezintă depunerea repetată a apelului, ca fiind una corectă, or caracterul de sine stătător al apelului se manifestă și prin cerința de repunere în termen a apelului.

Astfel, Mițul Alexandru a depus cererea de apel împotriva hotărârii primei instanțe numai la 30 august 2017, respectiv cu încălcarea termenului prevăzut de art. 362 alin. (1) al Codului de procedură civilă. Or, din interpretarea corectă a prevederilor normei legale citate, este de înțeles că termenul de declarare a apelului curge de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Deși recurentul Mițul Alexandru a invocat că, s-a aflat în arest preventiv în perioada 13 septembrie 2016 – 06 decembrie 2016, ulterior urmând un tratament medical, ultimul nu a prezentat cu titlu de probă nici un înscris ce ar confirma imposibilitatea îndeplinirii actului procesual.

În acest sens, instanța de recurs accentuează că participanții la proces, în conformitate cu art. 56 alin. (3) al Codului de procedură civilă au obligația de a se folosi cu bună-credință de drepturile lor procedurale, iar faptul că a contestat actele procedurale emise de instanța de apel, precum și presupusa aflare în detenție preventivă, nu justifică imposibilitatea lui Mițul Alexandru pe parcursul a 1 an de a depune cererea de apel motivată, reținând faptul că ultimul a contestat inițial în termen hotărârea instanței de fond, iar instanța de apel a acordat termen suplimentar pentru înlăturarea neajunsurilor.

Se reține că, în cazul în care cererea de repunere în termen ar fi considerată întemeiată din motivele invocate de către Mițul Alexandru, se va crea situația

când justițiabilii de rea-credință vor avea posibilitatea să declare apel repetat din data în care vor fi rămase irevocabile dispozițiile instanței de apel privind restituirea apelului inițial și nu din data în care ar fi cunoscut sau ar fi trebuit să cunoască despre emiterea actului contestat.

Concluzionând cele expuse, Colegiul constată o poziție duală și contradictorie a lui Mițcu Alexandru, care nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond o contestă în termen, contestând ulterior în recurs actele emise de instanța de apel și numai după restituirea și respingerea recursurilor, depune repetat o cerere de apel.

Acest comportament este interpretat de către instanța de recurs ca unul de rea-credință, or reținând faptul că recurentul cunoștea cu certitudine despre cauza intentată de acesta, despre o hotărâre nefavorabilă acestuia, reieșind din materialele cauzei se atestă că Mițcu Alexandru intenționează să tergiverseze examinarea cauzei și să inducă în eroare prin multitudinea de acțiuni procesuale întreprinse de către ultimul.

Din acest raționament, Colegiul atestă la caz aplicabilitatea prevederilor art. 61 al Codului de procedură civilă, potrivit căruia, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Instanța de recurs accentuează că, o asemenea soluție este compatibilă cu standardele înscrise în textul art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, încuviințarea exercitării unei căi ordinare de atac în urma rămânerii definitive a actului jurisdicțional valabil adoptat în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna de fapt încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și practica CtEDO, unde se notează că deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o soluție care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac (cauza Melnic vs. Moldova, hotărâre din 14 noiembrie 2006, cauza Ponomaryov vs. Ucraina, hotărârea din 03 aprilie 2008).

Jurisprudența CtEDO reiterează obligația părții de a lua măsurile necesare pentru protecția drepturilor sale de acces la justiție, inclusiv prin manifestarea diligenței în exercitarea drepturilor sale procedurale și a interesului față de soarta dosarului vizat (cauza van Harn vs. Germania, hotărâre din 11 septembrie 2007, cauza Pîrnău ș.a. vs. Republica Moldova, hotărâre din 31 ianuarie 2012 și cauza SA Universul vs. Republica Moldova, hotărâre din 10 iulie 2012).

Concluzionând cele expuse, Colegiul ajunge la concluzia că soluția instanței de apel este una întemeiată, iar cererea de recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 09 noiembrie 2017 urmează a fi respinsă cu menținerea încheierii recurate.

Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a) al Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții

Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Mițul Alexandru.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 09 noiembrie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Mițul Alexandru către Agenția ”Apele Moldovei” și Ministerul Mediului, cu privire la recunoașterea faptelor de încălcare a drepturilor de raționalizare, obligarea înregistrării cererii de raționalizare, obligarea calculării remunerării în sumă nu mai mică de 15% din suma efectului total.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței

Svetlana Filincova,

Judecători

Dumitru Visternicean,

Nicolae Craiu

Copia corespunde originalului
Judecător

Svetlana Filincova